

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 3 kwietnia 2015 r.

Poz. 483

OBWIESZCZENIE MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 18 marca 2015 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Rzeczypospolitej Polskiej

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172 i Nr 232, poz. 1378) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 13 maja 1994 r. o stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 73, poz. 324), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 i Nr 160, poz. 1083),
- 2) ustawą z dnia 26 czerwca 1997 r. o zmianie ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1998 r. Nr 59, poz. 375),
- 3) ustawą z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej – w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668),
- 4) ustawą z dnia 29 kwietnia 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo celne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 106, poz. 673),
- 5) ustawą z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654),
- 6) ustawą z dnia 14 marca 2014 r. o zasadach prowadzenia zbiorów publicznych (Dz. U. poz. 498)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 13 marca 2015 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 259 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 i Nr 160, poz. 1083), który stanowi:

„Art. 259. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 1998 r., z tym że przepisy art. 251–254 obowiązują nie dłużej niż przez 10 lat od dnia jej wejścia w życie.”;

- 2) art. 14, art. 15 i art. 17 ustawy z dnia 26 czerwca 1997 r. o zmianie ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1998 r. Nr 59, poz. 375), które stanowią:

„Art. 14. Wnioski w sprawie wszczęcia postępowania regulacyjnego, o których mowa w art. 48a ustawy nowelizowanej w art. 3, w art. 26a ustawy nowelizowanej w art. 5 i w art. 42a ustawy nowelizowanej w art. 7, wnosi się w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 15. Pozostają w mocy wpisy do rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych dokonane na podstawie przepisów dotychczasowych, w szczególności nie jest wymagane uzupełnienie listy osób zgłaszających.”

„Art. 17. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 3) art. 150 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej – w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668), który stanowi:

„Art. 150. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r., z wyjątkiem art. 26, art. 128 pkt 2, art. 139 pkt 1 i 10, art. 145 ust. 2 i 4, art. 146 ust. 2 i 4 oraz art. 147 ust. 2 i 3, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, i art. 34 pkt 1, art. 36 pkt 23, art. 48 pkt 1 i 3, art. 84, art. 97 pkt 1–3, 5–10 i 12–36 oraz art. 139 pkt 9 lit. a), które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2000 r.”;

- 4) art. 16 ustawy z dnia 29 kwietnia 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo celne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 106, poz. 673), który stanowi:

„Art. 16. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 5) odnośnika nr 2 oraz art. 221 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654), które stanowią:

„²⁾ Przepisy niniejszej ustawy wdrażają postanowienia dyrektywy 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotyczącej niektórych aspektów organizacji czasu pracy (Dz. Urz. UE L 299 z 18.11.2003; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 4, str. 381).”

„Art. 221. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2011 r., z wyjątkiem art. 17 ust. 2 i 3, art. 25, art. 88 ust. 3, art. 106 ust. 2 zdanie trzecie, ust. 3 pkt 13, ust. 4 pkt 11 i ust. 5, art. 148 pkt 6 oraz art. 172 pkt 10, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.”;

- 6) art. 40 i art. 43 ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zasadach prowadzenia zbiorów publicznych (Dz. U. poz. 498), które stanowią:

„Art. 40. 1. Do postępowań w sprawie wydania pozwolenia na przeprowadzenie zbiórki publicznej wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Pozwolenia na przeprowadzenie zbiórki publicznej wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność przez okres, na jaki zostały udzielone, niezbędny do realizacji celu zbiórki i przedstawienia jej wyników.”

„Art. 43. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *R. Sikorski*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 18 marca 2015 r. (poz. 483)

USTAWA

z dnia 13 maja 1994 r.

o stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Rzeczypospolitej Polskiej

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Rzeczypospolitej Polskiej, zwanego dalej „Kościołem”, w tym jego sytuację prawną i majątkową.

2. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się przepisy powszechnie obowiązujące.
3. Zmiany niniejszej ustawy wymagają uprzedniej opinii Konsystorza Kościoła.

Art. 2. 1. Kościół rządzi się w swoich sprawach wewnętrznych przepisami Prawa Wewnętrznego, swobodnie wykonując swoje funkcje i cele.

2. Prawo Wewnętrzne, o którym mowa w ust. 1, jest uchwalane przez Synod Kościoła.
3. Kościół jest samodzielny i niezależny od jakiegokolwiek pozakrajowej władzy duchownej i świeckiej.
4. Wypełniając swoje funkcje Kościół może współdziałać z innymi kościołami w kraju i za granicą, należeć do krajowych organizacji międzykościelnych, a także międzynarodowych organizacji wyznaniowych i międzywyznaniowych.
5. Kościół może otaczać opieką duszpasterską współwyznawców spośród osób innych narodowości zamieszkałych bądź przebywających czasowo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział 2

Osoby prawne Kościoła i ich organy

Art. 3. 1. Kościół jako całość oraz poszczególne parafie mają osobowość prawną.

2. Inne kościelne jednostki organizacyjne, na wniosek Konsystorza, mogą uzyskać osobowość prawną w drodze rozporządzenia *Ministra–Szefa Urzędu Rady Ministrów*¹⁾.

Art. 4. 1. Tworzenie przez Kościół nowych parafii oraz znoszenie i przekształcanie już istniejących następuje w trybie przewidzianym w przepisach kościelnych.

2. Nowo utworzone parafie nabywają osobowość prawną z chwilą powiadomienia przez Konsystorz wojewody właściwego ze względu na siedzibę parafii.

3. Powiadomienie powinno zawierać: nazwę parafii, jej siedzibę, zasięg terytorialny oraz określenie osób sprawujących funkcję organu.

Art. 5. Wydawnictwa, zakłady charytatywno-opiekuńcze oraz zakłady gospodarcze, które nie mają osobowości prawnej, działają w ramach kościelnych osób prawnych, które je powołały.

Art. 6. Kościelna osoba prawna nie odpowiada za zobowiązania innej kościelnej osoby prawnej.

Art. 7. 1. Organami osób prawnych, o których mowa w art. 3 ust. 1, są:

- 1) dla Kościoła jako całości – Prezes Konsystorza lub Biskup;
- 2) dla parafii Prezes lub Wiceprezes Kolegium Kościelnego działający łącznie z proboszczem lub administratorem parafii.

2. O powołaniu i odwołaniu osoby sprawującej funkcję organu Kościoła Konsystorz powiadamia *Ministra–Szefa Urzędu Rady Ministrów*¹⁾, w odniesieniu zaś do innych kościelnych osób prawnych – właściwego wojewodę.

¹⁾ Obecnie: minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych na podstawie art. 4 ust. 1, art. 5 pkt 25 i art. 30 pkt 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 743 i 984, z 2014 r. poz. 496, 829, 915, 932 i 1533 oraz z 2015 r. poz. 277), która weszła w życie z dniem 1 kwietnia 1999 r.

Rozdział 3

Działalność publiczna Kościoła

Art. 8. 1. Organizowanie i wykonywanie publicznych czynności religijnych podlega właściwemu organowi kościelnemu.

2. Religijne uroczystości żałobne mogą być sprawowane na cmentarzach komunalnych przy zachowaniu przepisów porządkowych.

3. Parafie mają prawo posiadania, zarządzania oraz zakładania i poszerzania cmentarzy grzebalnych.

Art. 8a.²⁾ 1. Małżeństwo zawarte w formie przewidzianej Prawem Wewnętrznym Kościoła wywołuje skutki cywilne, jeżeli odpowiada wymaganiom określonym w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym.

2. Osobę duchowną, przed którą składa się oświadczenia o zawarciu małżeństwa, określa Prawo Wewnętrzne Kościoła.

Art. 9. 1. Kościół prowadzi katechezę i nauczanie religii.

2. Nauczanie religii w szkołach publicznych regulują odrębne przepisy.

Art. 10.³⁾ Kościół i jego osoby prawne mogą prowadzić działalność charytatywno-opiekuńczą, w szczególności placówki opiekuńczo-wychowawcze, oraz wykonywać działalność leczniczą w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej.

Art. 11. 1. Kościół ma prawo emitowania w publicznych środkach masowego przekazu nabożeństw oraz programów religijno-społecznych, religijno-moralnych, a także kulturalnych.

2. Sposób realizacji uprawnień wymienionych w ust. 1 reguluje porozumienie między właściwą jednostką publicznej radiofonii lub telewizji a Kościołem.

Art. 12. 1.⁴⁾ Osoby przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz w podmiotach leczniczych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej mają prawo do praktyk religijnych i opieki duszpasterskiej.

2.⁵⁾ Osoby tymczasowo aresztowane wyznania ewangelicko-reformowanego mogą wykonywać praktyki religijne i wysłuchiwać nabożeństw transmitowanych przez środki masowego przekazu oraz za zgodą organu, do którego dyspozycji pozostają, korzystać z indywidualnej opieki duszpasterskiej.

3.⁵⁾ Osobom skazanym wyznania ewangelicko-reformowanego zapewnia się możliwość wykonywania praktyk religijnych, korzystania z opieki duszpasterskiej oraz uczestniczenia w nabożeństwach odprawianych w niedziele i święta ewangelickie w odpowiednio przystosowanym pomieszczeniu w zakładzie, w którym przebywają. Osobom, które na terenie zakładu nie mogą uczestniczyć w odprawianych nabożeństwach, należy zapewnić możliwość wysłuchania nabożeństw transmitowanych przez środki masowego przekazu.

4. Żołnierzom pełniącym czynną służbę wojskową przysługuje prawo uczestniczenia w nabożeństwach i czynnościach religijnych poza terenem jednostek wojskowych, jeżeli w miejscowości stacjonowania jednostki wojskowej lub w jej pobliżu znajduje się kościół lub kaplica i jeżeli nie koliduje to z ważnymi obowiązkami służbowymi.

5. Dzieciom i młodzieży, korzystającym ze zorganizowanych form wypoczynku wakacyjnego, zapewnia się prawo uczestniczenia w nabożeństwach i wykonywania innych praktyk religijnych.

Art. 13. 1. Nie powołuje się absolwentów akademickich studiów teologicznych do odbywania przeszkolenia wojskowego w okresie przygotowań do ordynacji, w ciągu dwóch lat od zakończenia studiów.

2. Ordynowani duchowni są przenoszani do rezerwy i nie odbywają ćwiczeń wojskowych w czasie pokoju. W razie ogłoszenia mobilizacji oraz w czasie wojny mogą być oni powołani jedynie do pełnienia funkcji kapelanów lub do służby sanitarnej.

²⁾ Dodany przez art. 5 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1997 r. o zmianie ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1998 r. Nr 59, poz. 375), która weszła w życie z dniem 30 maja 1998 r.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 138 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654), która weszła w życie z dniem 1 lipca 2011 r.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 138 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁵⁾ Z dniem 1 września 1998 r. utraciły moc przepisy o stosunku Państwa do Kościołów dotyczące wykonywania praktyk religijnych osób skazanych i tymczasowo aresztowanych na podstawie art. 257 § 2 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 i Nr 160, poz. 1083).

Art. 14. Osobom należącym do Kościoła przysługuje prawo zwolnienia od nauki lub pracy w Wielki Piątek oraz Święto Wniebowstąpienia na warunkach określonych w ustawie z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (Dz. U. z 2005 r. Nr 231, poz. 1965, z późn. zm.⁶⁾).

Art. 15. Instytucje państwowe, samorządowe⁷⁾ i kościelne współdziałają w dokumentacji, ochronie, konserwacji, udostępnianiu i upowszechnianiu zabytków architektury kościelnej i sztuki sakralnej, muzeów, archiwów i bibliotek będących własnością kościelną, a także dzieł kultury i sztuki o motywach religijnych, stanowiących ważną część dziedzictwa kultury polskiej.

Rozdział 4

Sprawy majątkowe kościelnych osób prawnych

Art. 16. Kościelnym osobom prawnym przysługuje prawo nabywania, posiadania i zbywania mienia ruchomego i nieruchomości, nabywania i zbywania innych praw majątkowych oraz swobodnego zarządzania swoim majątkiem.

Art. 17. W razie zniesienia kościelnej osoby prawnej jej majątek przechodzi na własność Kościoła jako całości.

Art. 18. 1. Grunty stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego⁸⁾, przeznaczone w planach zagospodarowania przestrzennego na cele sakralne i kościelne, na wniosek kościelnej osoby prawnej mogą być jej sprzedawane lub oddawane w użytkowanie wieczyste.

2. Nie pobiera się opłat za użytkowanie wieczyste gruntów oddanych na potrzeby placówek opiekuńczo-wychowawczych i zakładów charytatywno-opiekuńczych oraz punktów katechetycznych.

Art. 19. 1. Majątek i przychody kościelnych osób prawnych podlegają ogólnym przepisom podatkowym, a w szczególności art. 17 ust. 1 pkt 4a i 4b ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 851, z późn. zm.⁹⁾).

2. Darowizny na kościelną działalność charytatywno-opiekuńczą pochodzące od osób fizycznych są wyłączone z podstawy opodatkowania darczyńców podatkiem dochodowym, jeżeli kościelna osoba prawna przedstawi darczyńcy pokwitowanie odbioru oraz w – okresie dwóch lat od dnia przekazania darowizny – sprawozdanie o przeznaczeniu jej na tę działalność.

3. Kościelne osoby prawne są zwolnione od podatku od nieruchomości lub ich części stanowiących własność tych osób albo używanych przez nie, na podstawie innego tytułu prawnego, na cele niemieszkalne, z wyjątkiem części zajmowanej na wykonywanie działalności gospodarczej.

4. Zwolnienie od podatku od nieruchomości obejmuje nieruchomości lub ich części, przeznaczone na cele mieszkalne duchownych i członków diakonatów, jeżeli:

- 1) są one wpisane do rejestru zabytków;
- 2) służą jako domy księży emerytów lub znajdują się w budynkach stanowiących każdorazowo siedziby Biskupa Kościoła.

5. Nabywanie i zbywanie rzeczy i praw majątkowych przez kościelne osoby prawne w drodze czynności prawnych oraz spadkobrania, zapisu i zasiedzenia jest zwolnione od opłaty skarbowej, jeżeli ich przedmiotem są:

- 1) rzeczy i prawa nieprzeznaczone do działalności gospodarczej;
- 2) sprowadzone z zagranicy maszyny, urządzenia i materiały poligraficzne oraz papier.

6. Nabywanie rzeczy i praw majątkowych, o których mowa w ust. 5¹⁰⁾, jest zwolnione od opłat sądowych, z wyłączeniem opłat kancelaryjnych.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 106, poz. 673 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654.

⁷⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 88 pkt 1 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej – w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

⁸⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 88 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 915, 1138, 1146, 1215, 1328, 1457, 1563 i 1662 oraz z 2015 r. poz. 73, 211 i 226.

¹⁰⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 5 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

Art. 20.¹¹⁾ Zwalnia się z należności celnych przywozowych towary przeznaczone na cele charytatywno-opiekuńcze i oświatowo-wychowawcze oraz towary o charakterze kulturalnym przeznaczone na cele kultu, przywożone dla kościelnych osób prawnych, w granicach i na warunkach określonych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1186/2009 z dnia 16 listopada 2009 r. ustanawiającym wspólnotowy system zwolnień celnych (Dz. Urz. UE L 324 z 10.12.2009, str. 23).

Art. 21. 1. Kościelne osoby prawne mają prawo do zbierania ofiar na cele kościelne, działalność charytatywno-opiekuńczą, naukową, oświatową i wychowawczą.

2.¹²⁾ Zbiórki wymienione w ust. 1 nie wymagają zgłoszenia, jeżeli odbywają się w obrębie terenów kościelnych, kaplic oraz miejsc zwyczajowo przyjętych w danej okolicy i w sposób tradycyjnie ustalony.

Art. 22. Niezależnie od ustawowego ubezpieczenia duchownych, kościelne osoby prawne mogą prowadzić wewnętrzną działalność ubezpieczeniową na rzecz duchownych, która w rozumieniu ustawy jest działalnością niegospodarczą.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 23. 1. Nieruchomości lub ich części, pozostające w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy we władaniu kościelnych osób prawnych, stają się z mocy prawa ich własnością, jeżeli:

- 1) podlegały przepisom dekretu z dnia 24 kwietnia 1952 r. o zniesieniu fundacji (Dz. U. Nr 25, poz. 172 oraz z 1957 r. Nr 1, poz. 3), a zostały poręczone, pozostawione, wydzierżawione, wynajęte lub przekazane kościelnym osobom prawnym;
- 2) znajdują się na nich cmentarze lub obiekty sakralne oraz obiekty funkcjonalnie związane z obiektami sakralnymi; dotyczy to również obiektów położonych na obszarze miasta stołecznego Warszawy.

2. Stwierdzenie przejścia własności nieruchomości lub ich części, o których mowa w ust. 1, następuje w drodze decyzji wojewody.

3. Nabycie własności nieruchomości lub ich części na podstawie ust. 1 jest wolne od podatków i opłat z tym związanych, a wpisy do ksiąg wieczystych i ich zakładanie są wolne od opłat.

4. Postępowanie sądowe lub administracyjne dotyczące nieruchomości lub ich części, o których mowa w ust. 1, ulega zawieszeniu do czasu wydania decyzji, o których mowa w ust. 2.

Art. 24. 1. Na wniosek kościelnej osoby prawnej wszczyna się postępowanie w przedmiocie przywrócenia własności przejętych na rzecz państwa nieruchomości lub ich części:

- 1) rolnych i leśnych przejętych w toku wykonania ustawy z dnia 20 marca 1950 r. o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki, poręczeniu proboszczom posiadania gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego (Dz. U. Nr 9, poz. 87 i Nr 10, poz. 111 oraz z 1969 r. Nr 13, poz. 95), jeżeli nie wydzielono z nich należnych, w myśl tej ustawy, gospodarstw rolnych proboszczów;
- 2) wywłaszczonych, jeżeli odszkodowanie nie zostało wypłacone lub podjęte;
- 3) przejętych na podstawie dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279), z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Jeżeli własność nieruchomości nie może zostać przywrócona, właściwej kościelnej osobie prawnej przyznaje się nieruchomość zamienną, a jeżeli przyznanie nieruchomości zamiennej nie jest możliwe – odszkodowanie według przepisów określonych w *ustawie z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości* (Dz. U. z 1991 r. Nr 30, poz. 127, z późn. zm.¹³⁾¹⁴⁾.

3. W odniesieniu do gruntów objętych dekretem określonym w ust. 1 pkt 3 przedmiotem postępowania jest ustanowienie użytkowania wieczystego.

¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 6 ustawy z dnia 29 kwietnia 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo celne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 106, poz. 673), która weszła w życie z dniem 1 lipca 2010 r.

¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 27 ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zasadach prowadzenia zbiorów publicznych (Dz. U. poz. 498), która weszła w życie z dniem 18 lipca 2014 r.

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1991 r. Nr 103, poz. 446 i Nr 107, poz. 464, z 1993 r. Nr 47, poz. 212 i Nr 131, poz. 629 oraz z 1994 r. Nr 27, poz. 96 i Nr 31, poz. 118.

¹⁴⁾ Utraciła moc na podstawie art. 241 pkt 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. Nr 115, poz. 741), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1998 r.

4. Wnioski, o których mowa w ust. 1, mogą być składane w terminie dwóch lat od wejścia w życie niniejszej ustawy.

5. Przepisy art. 23 ust. 2, 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

6. Decyzje, o których mowa w ust. 1–3, nie mogą naruszać praw nabytych przez osoby trzecie, a w szczególności przez inne kościoły i związki wyznaniowe oraz rolników indywidualnych.

Art. 25. Majątek nieruchomy, przekazany na własność gminie w trybie ustawy z dnia 10 maja 1990 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32, poz. 191, z późn. zm.¹⁵⁾), podlega postępowaniu, o którym mowa w art. 23 i 24.

Art. 26. 1. Kościelnym osobom prawnym mogą być, na ich wniosek, przekazane nieodpłatnie na własność nieruchomości lub ich części w celu przywrócenia w nich sprawowania kultu religijnego lub działalności oświatowo-wychowawczej, opiekuńczo-wychowawczej oraz charytatywno-opiekuńczej.

2. Kościelnym osobom prawnym mogą być, na ich wniosek, przekazane nieodpłatnie na własność nieruchomości lub ich części, których stan prawny nie jest możliwy do ustalenia, pozostające we władaniu tych osób w dniu wejścia w życie ustawy – o ile nie narusza to praw osób trzecich.

3. Przepisy art. 23 ust. 2, 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 26a.¹⁶⁾ Wnioski kościelnych osób prawnych wniesione w trybie określonym w art. 24 i 26, w stosunku do których nie zostały zakończone postępowania administracyjne, na wniosek jednej ze stron w dotychczasowym postępowaniu stają się z mocy prawa przedmiotem postępowania regulacyjnego, określonego w dziale IIIa ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (Dz. U. Nr 29, poz. 155, z późn. zm.¹⁷⁾).

Art. 26b.¹⁶⁾ 1. Na wniosek Kościoła lub jego osób prawnych wojewoda lub inny organ wykonujący w imieniu Skarbu Państwa prawa wynikające z własności nieruchomości albo organy gmin w zakresie swoich właściwości – mogą nieodpłatnie przekazać Kościołowi lub jego osobom prawnym własność nieruchomości lub ich części:

- 1) jeżeli są one niezbędne do sprawowania kultu religijnego lub działalności kościelnych osób prawnych w zakresie charytatywno-opiekuńczym lub oświatowo-wychowawczym;
- 2) w celu utworzenia lub powiększenia gospodarstwa rolnego parafii działających na Ziemiach Zachodnich i Północnych, o powierzchni do 15 ha użytków rolnych łącznie dla jednej parafii.

2. Przepis art. 23 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 27. Wykaz jednostek organizacyjnych będących osobami prawnymi w dniu wejścia w życie ustawy stanowi załącznik do ustawy.

Art. 27a.¹⁸⁾ Wnioski, o których mowa w art. 26b, mogą być składane w terminie do dnia 31 grudnia 1998 r.

Art. 28. Traci moc dekret z dnia 5 września 1947 r. o uregulowaniu położenia prawnego Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Rzeczypospolitej Polskiej, Kościoła Mariawickiego i Kościoła Starokatolickiego (Dz. U. Nr 59, poz. 316), w części dotyczącej Kościoła Ewangelicko-Reformowanego.

Art. 29. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia¹⁹⁾.

¹⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1990 r. Nr 43, poz. 253 i Nr 92, poz. 541, z 1991 r. Nr 34, poz. 151, z 1992 r. Nr 6, poz. 20, z 1993 r. Nr 40, poz. 180 oraz z 1994 r. Nr 1, poz. 3 i Nr 65, poz. 285.

¹⁶⁾ Dodany przez art. 5 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

¹⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1990 r. Nr 51, poz. 297, Nr 55, poz. 321 i Nr 86, poz. 504, z 1991 r. Nr 95, poz. 425, z 1993 r. Nr 7, poz. 34 oraz z 1998 r. Nr 59, poz. 375.

¹⁸⁾ Dodany przez art. 5 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

¹⁹⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 27 czerwca 1994 r.

WYKAZ PARAFII KOŚCIOŁA EWANGELICKO-REFORMOWANEGO W POLSCE

Parafia Belchatów

Parafia Katowice

Parafia Kleszczów

Parafia Łódź

Parafia Pstrężna

Parafia Strzelin

Parafia Warszawa

Parafia Żelów

Parafia Żychlin

Parafia Żyrardów.